ВИШЕ ОД ВЕСТИ

Зрна & громаде

(ЈУН 2005)

(Француска и криза европског пројекта.)

„Референдум у Француској о пројекту Устава ЕУ отвара пуно тема о којима ће се говорити дуго. Криза се више не може затворити. Европско уједињавање се правило и прави око главне осе – Француске и Немачке. Те две државе својим положајем, географским, историјским, економским, диктирају збивања у Европи. Већ само њихово уједињавање значи стварање неке европске заједнице. А њи-хово удаљавање онемогућава постојање те заједнице, јер потпуно ремети равнотежу у Европи", наводи париски РФИ.

„Француска остаје као једина држава у Европи која може да препозна кризу европског пројекта. То је заиста пројекат због којег је она изменила своју наци-оналну историју и стога може себи да дозволи да каже: овако више не иде, нећемо да следимо било какву Европу ако тај пројекат не заслужује наше напоре и жртве.

Тако, француско ‚не' има истовремено европски значај. Оно говори о кризи коју други не могу да виде или их се не тиче на исти начин."

(Страх од „конкуренције".)

Европљани се заправо плаше конкуренције, нарочито конкуренције треће-светских маса. Плаше се Кинеза, Американаца, Турака, чак и пољских водоинсталатера.

Тако је најновија збивања у ЕУ објаснио Њујорк тајмс.

„Чини се да грађани Западне Европе проживљавају кризу поверења. Изборни и референдумски резултати показују да су бирачи изгубили поверење у своје лидере, да су забринути због опадања квалитета живота и да се осећају угрожено", наводи амерички лист.

„Рекло би се да Европљани тренутно гледају у будућност са више страха него наде. Забринуте за будућност, све групе широм политичког спектра пронашле су неку претњу. За социјалистичку левицу то је била опасност од либерализације привреде, за неке делове деснице опасност која прети од Турске, за популисте снисходљивост бриселске елите, а за остале могућност стварања једне централизоване европске државе."

(НВО и шпијунажа.)

Руска Федерална служба безбедности открила је у својој земљи шпијунске активности

обавештајних агенција САД, Велике Британије, Кувајта и Саудијске Арабије.

Ово је пред посланицима руске Државне думе недавно изјавио Николај Петрушев, шеф Федералне службе безбедности (ФСБ). Први безбедњак Русије нагласио је да стране службе најчешће делују под параваном невладиних организација. Као пример шпијунске делатности под плаштом НВО навео је „Пис корпс", групу која се повукла из Русије 2003. године, затим британску медицинску хуманитарну организацију „Мерлин", „Саудијски полумесец" и кувајтско Друштво за друштвене реформе.

„Шпијунска активност преко НВО спроводи се уз нетрадиционалне методе, али се користе и класичне шпијунске технике", рекао је Петрушев. „Те организације лобирају за интересе страних држава прикупљањем разних информација под маском хуманитарног рада, као и кроз програме ‚едукације'. Умешане су и у промене власти у бившим совјетским републикама. Револуцију ружа у Грузији пратила је револуција у Украјини, а после ње је дошла револуција у Киргистану. Наши противници константно покушавају да ослабе утицај Русије у Заједници независних држава. То је јасно показано током дешавања у овим државама."

Све споменуте „групе" су оштро демантовале оптужбе. Скот Меклелан, прес секретар Беле куће, изјавио је да „није обавештен" о оптужбама шефа руске безбедности.

Аналитичари наглашавају да је излагање Петрушева, шефа наследнице некадашњег КГБ-а, иначе веома блиског председнику Путину, уследило само два дана после Бушове посете Грузији, коју многи виде као покушај ширења америчког утицаја у тој бившој совјетској републици.

(Кинески чвор.)

Кина сумњичи САД да раде на „обуздавању раста и саплитању" ове земље, пише Франкфуртер Алгемајне Цајтунг. Та процена је вероватно тачна. Природно је да кинеско

руководство настоји да ове тежње осујети. „За остатак света”, пише немачки лист, „питање је какав би исход овог сукоба требало прижељкивати. У Европи се на незаустављиви успон Кине гледа претежно позитивно...”

(Фаулирање чињеницама.)

Приликом недавне посете Бриселу, српски премијер Војислав Коштуница предао је званичницима ЕУ огромни списак држављана Црне Гори који живе у Србији и требало би неизоставно да имају право гласа на евентуалном црногорском референдуму о изласку из заједничке државе. Доцније смо сазнали да је био замољен да то учини од стране Покрета за очување заједничке државе и удружења грађана којима режим у Црној Гори ускраћује најосновније људско и грађанско право: да се изјасне о судбини државе чији су припадници.

Тај Коштуничин потез изазвао је потпуно очекиване и незанимљиве реакције у Србији, од запрепашћења Грађанског савеза, преко округлоћошкастих фраза и епске лирике Вука Драшковића, до подршке радикала.

Реакције црногорских званичника, очито збуњених и бесних, биле су буквално трагикомичне. Светозар Маровић се јадао да то од Коштунице није лепо, а сетио се, он који нам тако често држи блазиране псеудоевропске лекције, и да су Србија и Црна Гора међусобно много ближе но што је свака од њих са Бриселом.

Црногорски премијер Мило Ђукановић прибегао је спортском и уличном жаргону: „Реч је о најгрубљем фаулу српског премијера Војислава Коштунице према Црној Гори, његов лични потез који није ништа друго до неуспешна политикантска авантура. Коштуница на тај начин почиње национална пребројавања по Србији и то је супротно декларативном залагању за грађанску и европску Србију.”

Признавање права црногорским држављанима који живе у Србији да се изјасне на

референдуму о статусу своје матичне републике Ђукановић је назвао „круцијалним одступањем": да један човек има право гласа у две државе. Заборавио је чак и то да се држављани Црне Горе који живе у Србији још увек налазе у истој држави у којој и он сам. А ствар је врло једноставна: уколико сви држављани Црне Горе добију најелементарније право гласа на евентуалном референдуму о издвајању, Ђукановићева сепаратистичка опција ни теоријски ни практично нема шансе да добије потребну већину. (Зато средства да се то спречи, извесно је, неће бити много бирана.)

(Оптужба против лидера радикала.)

Наташа Кандић, директор организације која себе зове Фонд за хуманитарно право, оптужила је недавно Томислава Николића, првог човека СРС, појединачно најјаче странке у Србији, да је током рата у Републици Српској Крајини починио ратни злочин, својеручно убијајући недужне цивиле у једном славонском селу. Тврдила је да постоје докази о томе.

Када су јој ти докази затражени, рекла је да се они налазе у поседу војне обавештајне службе и помоћника министра за обавештајно-безбедносне послове Александра Димитријевића.

Међутим, ни споменути Димитријевић, ни министар правде Зоран Стојковић у име свог министарства, ни Национални савет за сарадњу са хашким трибуналом, ни хрватски правосудни органи нису знали ништа о томе. И то су јасно и јавно изрекли. Николић се одмах писменим путем обратио председнику Владе Србије Војиславу Коштуници и дао своју сагласност да се „објаве сви подаци које поседују надлежни органи, како они јавни, тако и они који се воде као тајни, а тичу се изнетих оптужби".

„Позвао сам Наташу Кандић на ТВ дуел, поводом њених оптужби да сам починио ратни злочин, али она је то одбила", каже Николић. „Постоји неколико разлога који су руководили Наташу Кандић да изнесе такве оптужбе на његов рачун. Прво, она мора да оправда новац који добија, а у овом тренутку се води оркестрирана кампања против српског народа и Србије, спрема се нестанак Републике Српске, раздвајање Србије и

Црне Горе, за Космет се тражи нека врста независности, а СРС, која на све то указује, све је јача. Зато је дат налог да се заустави СРС. Пре две године је елиминисање СРС покушано одвођењем Војислава Шешеља у Хаг, али странка је, после свега, дуплирала број гласова на изборима. Уколико сада одведу мене, или ме негде склоне из јавног живота, подсећам их да остају Маја Гојковић, Александар Вучић, Гордана Поп Лазић... Републички тужилац треба да размисли да ли ће наводе Наташе Кандић истраживати. Ако истражује, онда или сам ја злочинац, или Наташа Кандић више неће бити у јавном животу Србије."

(Економија очајања.)

„У Србији се изузетно тешко живи. Око 60 одсто становништва је испод линије сиромаштва, а 40 одсто њих је незапослено. Када се доврше отпуштања, можда ћемо ускоро имати пола запослених, а пола незапослених, изјавио је Милан Николић, директор Центра за проучавање алтернатива, коментаришући најновија истраживања социјалних прилика и јавног мнења у Србији. „Приватизација и транзиција нису до сада донеле значајан економски раст, а још мање раст запошљавања. Грађани Србије су у ситуацији економског очајања." **<**